

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA” IEȘE ÎN FIECARE DI.

Pe unu anu 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.
România și străinătate:
Pe anu 40 fr., pe șese luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

ANULU L.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNȚIURILE:

O seriă garmond 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrierile nerăscrise nu se primăscu. — Anunșurile nu se retrămîtu.

N°. 254

Mercuri, 18 (30) Noemvre.

1887.

Brașovū, 17 Noemvre 1887.

Corespondența dela 10 (22) Noemvre a. c. ce ni s'a trimisū din Viena la încheierea delegațiunilor și pe care amū publicat'o în numărul dela 13 (25) Noemvre alū „Gazetei”, n'a plăcutū fōiei guvernamentale din Clușiu.

Și nici nu se putea s'î placă, ci din contră vrēndū nevrēndū trebuia s'î facă puțintelū sânge rēu, pentru că în corespondență se spuneau nisce adevēruri fōrte [supērătore pentru Ungurii dela putere, cari nu usēzā decātū de minciunā și de mistificări spre a'și ascunde dinaintea lumii faptele lorū anticonstituționale și ilegale ce le sēvērșescū față cu naționalitățile nemaghiare.

Se dīcea adecă în corespondența amintită, că delegații unguri prin purtarea lorū demonstrativă și extravaganță, provocătore chiar, în favōrea „ideilorū maghiare” și prin făcerea lorū asupra naționalităților nemaghiare au doveditū că politica unгурescă e în contra chemārei monarhiei austro-ungare, care e d'a îndreptāți deopotrivă tōte popōrele ei, atātū în privința culturală-națională, cātū și în cea politică, că basatā e nemulțămirea popōrelorū nemaghiare și că Ungurii dela putere se vorū tređi în curēndū în adevērata realitate din visulū lorū d'a alcătui unū „mare statū maghiarū”, anihilāndū vieța culturală-națională și politică a popōrelorū nemaghiare; se mai dīcea în fine, că delegațiunei pretinse ungare, dēr în realitate exclusivū maghiare, trebuie s'î se denegē ori-ce legalitate din punctū de vedere alū dreptului publicū, deōrece prin ea a vorbitū numai națiunea maghiară, ēr nu și națiunea română și cea slavă, care compunū majoritatea poporațiunei din jumătatea ostică a monarhiei, dēr care cu tōte astea n'au fostū reprezentate în delegațiune.

Fōia guvernamentală, în neputința fiindū d'a apēra pe Ungurii dela putere contra acușățiunilorū ce li se aducū în amintita corespondență, se vede nevoitā a rēspunde în cunoscutulū modū iesuiticū și fariseicū, propriu foilorū unгурesci, că adecă Dōmne feresce! nu ei suntū vinovați de cele ce ni se întēmplā, ci noi înșine, noi hoții de păgubași, cari nu vremū s'î ne folosimū de drepturile ce cu furca de fēnū ni le aruncā „darnica” și „liberala” stăpânire unгурescă. Ea dīce:

Dēcā amū pute presupune, că făuritorii „Gazetei” nu cunoscū organizarea delegațiunei; dēcā amū pute presupune, că nu sciu că în delegațiune n'a pututū pētrunde

nici unū Romānū, de vreme ce chiar uniculū deputatū romānū, d nulu generalū Traianū Doda, a abđisū de bună voia de mandatulū sēu: nu ne-amū mira de acea naivā plāngere. Der dupā ce se scie, că pe Romāni nimicū nu-i impededā de a avē majoritate în dietā și prin urmare și în delegațiunī; dupā ce se scie, că Romāni pe lângā legile existente și în contra obligāmintelorū morale cetățenestī nu vreu s'î trăiască cu drepturile lorū, și dupā tōte acestea mai cutezā a vorbi despre nelegalitatea unei ins ituițiuni de statū, sancționate de Maiestatea Sa: acesta e o ușurătate care rēstōrnā logica, normele morale de tōte dīlele, procedura omului cu minte: rēstōrnā totulū.“

Ei bine, delegațiunea a fostū organizatā nu pentru națiunea maghiară exclusivū, ci deopotrivā pentru națiunea română, slavă, germană ș. a., și pe temeiulū acestei organizațiunii a fostū sancționatā. Adī însă, cānd delegațiunea, prin manoperele neconstituționale și ilegale ale Ungurilorū dela putere, a devenitū delegațiune exclusivū a națiunei maghiare, ea nu mai este legală, nu mai are dreptulū a pretinde s'î se recunoscā legalitatea.

Dēr însăși foia guvernamentală, fără voia ei — căci acēsta e sōrtea pēcătoșului — blamēzā practica constituționalismului unгурescū, cānd dīce că uniculū deputatū romānū în dietā s'a retrasū.

Dēcā i s'ar pune fōiei guvernamentale întrebarea: cum de unū poporū atātū de numerosū ca celū romānū a avutū unū singurū deputatū în dietā? Őre ar avē altceva s'î rēspundā decātū: cauza e că Romāni suntū scoși din cadrulū constituțiunei și alū legilorū? Cāci dōrā nu va nega că o parte din Romāni unгурeni și bānățeni au fostū atātū de naivi d'a crede că potū usa și ei de drepturi constituționale, dēr că violințele, corupțiunile, persecuțiunile și întemnițările dela Baia de Crișiu și Sasca le a doveditū că n'au dreptulū a pretinde pentru ei respectulū legilorū și constituțiunei din partea stăpânirei unгурesci și a organelorū ei!?

Și ērāși, dēcā fōiei guvernamentale i s'ar pune întrebarea: cum de și acēlū unicū deputatū s'a retrasū din dietā? Őre putēre-ar altceva rēspunde decātū: cauza e că vocea lui e inābușitā de maghiarismulū violentū, care nu mai cunōsce nici constituțiune, nici lege, cānd cutezā d'ași ridica prin deputatulū sēu în dietā vocea vre-o naționalitate nemaghiară, spre a se plānge contra nedreptățiilorū, ilegalitățilorū și persecuțiunilorū stăpânirei unгурesci ār a organelorū ei?

Asta va s'î dīcă că pe Romānulū unгурenū și bānățenū nimicū nu-lū impededā de a avē în dietā unū numărū de deputați corēspunđetorū cu importanța și cu numărulū elementului romānescū din acele părți?

Cātū pentru Romāni ardeleni, aceștia au recunoscutū deja de ani de dīle, că suntū aduși prin legi escepționale în absoluta neputința de a usa de vre-unū dreptū cetățenescū constituționalū, au recunoscutū că de multū suntū scoși din cadrulū constituțiunei și alū legilorū.

E prē multū fariseismū și iesuitismū, prē mare nerușinare din partea fōiei guvernamentale, care le scie tōte acestea, a veni și a vorbi de legile existente care — ca s'î ne servim de expresiunile ei — în contra obligāmintelorū morale cetățenesci, în contra dreptului publicū, suntū menite a ridica elementulū maghiarū în contulū elementului nemaghiarū din patriā, care e despoiatū aprōpe și de ultimele rēmāșițe de drepturi ce i se cuvinū, necum unei națiunī de o importanță numericā ca cea română, dēr și celui din urmă cetățenū.

Mai pōte fi vorca a mai avē reprezentanți în delegațiune națiunea română și slavă, într'o asemea stare de dominațiune a ilegalității, a despotismului și a fōrței brutale?

De aceea delegațiunei unгурe, în realitate însă maghiare, li contestāmū ori-ce legalitate. I-o contestāmū cu atātū mai multū, cu cātū Romāni unгурeni și bānățeni voescū s'î fiā și luptā pentru a fi egalū îndreptățiți în tōte cu Ungurii, în sarcinī ca și în folōse, pe tērēmulū culturalū-naționalū și politicū; ēr noi Romāni ardeleni pentru că, pe lângā acelea, mai avēmū în programulū nostru încă unū punctū: *autonomia Ardealului*, și delegațiunea ungarā nu represintā idea realizării acestei autonomii, ci idea maghiarisării cuprinsā în „idea de statū maghiarū”, care e dușmanā desvoltārei culturale-naționale și politice a națiunilorū nemaghiare din patriā.

Serisori de aderința adresate generalului Traianū Doda.

Scumpe Generale!

Acum, în timpulū de grele încercări pentru scumpa nōstrā națiune, cānd însușitorii supremației (egemoniei) ne-au interđisū esercițiulū liberū alū limbei materne și ne-au impusū pe alū lorū în afacerile bisericesci, scolastice și judiciare (cu

(20.)

FOILETONU.

LOGOFETULU MATEIU

NOVELA

Mateiu n'a mai vorbitū cu Rada nici unū cuvēntū, eși pe portită și încălecā pe negrulū sēu.

Mateiu era călare, își mai aruncā cāte o privire în drepta și în stānga. I se părea loculū mai pustiu.

Dēdū pīnteni calului și totū elū ilū și oprī.

Nu scia unde s'î mērgā.

Se simția însă amăritū și cuprinsū de o sferșelā.

Pe locū nu putea s'î stea. Trebuia s'î apuce încātrāu-va.

Se uitā la cerū și vēdū stelele luminōse și parcā ilū supērau. O luā cu calulū de-a fuga și nici nu s'a mai uitatū înapoi.

Calulū fugia și vēntulū ce'lū isbea în față li făcea bine logofetului.

Elū merse, merse, și cu calulū albū de spume ajunsē la malulū Ialomīței.

Cānd se vēdū logofetulū lângā gārlā, unū fiorū și trecū prin totū corpulū și unde vedea în apă umbra

sălciilorū de pe malū, ilū cuprinse o fricā, care nu 'și-o putea esplica.

„La ce-am venitū aici?” îi trecū prin minte, și dupā ce stētū o bucatā de vreme buimăcitū, întōrse calulū și apucā drumulū înapoi, și mērgēndū, mērgēndū se pomenī la otacū, descāleacă și obositū de sbucimările lui sufletesci, se trāntī pe o căpițā de pae.

Se nēcājea cu somnulū, dēr nu putea adormi.

„Dumnezeule!” dīse elū, „dēcā am greșitū ceva... ertā'mi!”.

XIX.

A doua dī totū satulū nu vorbia de altceva decātū despre Mateiū, că nu se însōrā.

Așa vorbea lumea, și cānd vorbea astfelū nu era lucru puținū, deōrece scutarulū Dumitru se întōrșese de acasă cu fata, pregătītā din creștetū până în tālpi pentru măritatū, și hotărīrea din urmă a logofetului era pentru elū o mare necinste.

„Orī-cine vedea, că n'are s'î fiā nimicū din tōte vorbele cu fata scutarului”, dīcea unulū și era plinū de bucurie că nenea Dumitru și-a batjocoritū einstea casei. — „Cāci bine că destulā rușine a fostū că scutarulū și-a adusū fata, dēr încă s'î aducā fata la ginere și elū s'î o lase incurcatā!” dīcea altulū. — „Asta totū este prea multū! De una însă... așa'i trebuie scu-

tarului. Ce a avutū elū s'î se amestece în dragostea lui Mateiu și a Maruței și s'î lū incurce pe bietulū omū așa cu nimica tōtā?”.

Așa diceau unii, ēr alții dīceau altfelū și vorba era în totū satulū și fiecare vorbia cum ilū tăia capulū.

Erau și omenī, cari ilū țineau de rēu pe Mateiū că a făcutū pe scutarulū Dumitru s'î aducā fata și apoi s'î ridā de ea. Tōte acestea însă nu puteau ajuta întrū nimicū nici scutarului nici fie-si, căci logofetulū nu vrea s'î ia fata și cu deasila nu i-o putea da.

Mateiū, dupā cele întēmplante, nu prea venia prin satū; elū însă audia de tōte cāte se vorbeau despre elū, audia și bune și rele, dēr nu-i pāsa nimicū.

„Treba lui Ienache”, dīcea elū în sine, „elū s'î desfacā aceea ce a făcutū!”.

Mateiū era tăcutū și 'și făcea vorbā mai numai cu bucătarulū George, căci singurū acēstū omū nu'l vorbia cu vre-unū gândū ascunsū. De ceilalți se ferea, îi ocolia cale de-o poște; cu deosebire însă nu'l plăcea s'î se întēlnescā cu Ienache, îi plăcea s'î fie singurū, ca neconturbatū de nimicū s'î se pōtā cugeta în tignā la Maruța.

Încetulū cu încetulū trecurā dīlele una cāte una, fără ca Mateiū s'î fi simțitū altā mișcare decātū dorulū lui neastēmpēratū de a o vedē pe Maruța. Vrea s'î punā odatā capētū lucrurilorū acestora, cari l'au frā-

intențiunea de a ne maghiarisa); acum, când oficialii români, deși de ajunsă cualificați și o parte mare din viață au servit-o statului cu diligență și abnegațiune, ca remunerațiune se scot din funcțiune lăsându-se fără pâne cu pruncii pe ulițe; acum, când Români sunt dați înapoi dela petiționarea și acceptarea oficiilor chiar și celor mai inferioare, numai pentru că sunt români: în acestu timp de restriste Provedința divină te-a destinat de ângeru îngrijitoru și apărătoru alu nămului tău.

Astă sântă misiune, pentru carea trăești și ai disu că ești gata a muri, și-o ai împlinit și și-o împlinesci cu scumpătate și abnegațiune, căci ești acela, Scumpe Generale, care pe câmpulu de luptă ai îmbătrănit și apărându tronulu și patria; ești acela, care de unu și ră de ani lupti apărându adevărulu și dreptate; și acuma, nimica ascundându, ai spus dietei prin președintele aceleia, că ea ablegat dietalu nu vei abdice la mandatulu, dera nici nu poți lua parte la consultările dietale cu acei puternici părinți ai patriei, cari nu respectăză legile de însuși ei alcătuite, și cari pe populațiunea română o consideră de egală îndreptățită (îndatorată) numai la contribuiri pentru susținerea statului cu parale și sacrificiu de sânge, er dela binefaceri o eschidă ca pe o streină netrebnică; ai spus verde că nu poți sedé în rëndulu aceleora, cari, restringându în giurul lor tôte bu nătățile, ținu cu putere, că statulu și patria-să numai ale lor, er poporul român e considerat numai de ilot, de o paria indiană.

Prin această francă declarațiune ai vestit și întregi Europe că sbuciumările patrioților pericunati prin cari susțină morțișu că în statulu liberalu maghiar tôte mergu de minune bine și în ordine esemplară, că toți cetățenii, fără deschilinare, sunt de o potrivă împărțâși din drepturi și bunătăți, prin urmare în tôte în fericire până în grumazi, ai arătat că acelea-să numai pe buzele lor profane, numai pe hârțiă, er în realitate ca în palmă. Ești meritulu de provedința divină, ca adevărata cauză, pentru carea Români cetățeni peste trei milioane la număr nu sunt reprezentați în dieta țării, să o aduci la cunoștința lumii civilizate și să areți că în marșulu lor de abstinință vor persevera până când dreptatea va triumfa.

Pentru această procedură corectă și salutară grăbimă a te felicita și aprobându-o, din adencul inimei rugăm pe Atotputintele Dumneșu, să și dea sănătate, ajutor și putere ca lupta începută să o conduci la victoriă strălucită, și asigurându-te că fideli te vom însoți, îți urăm la mulți ani să trăiești!

Cetatea de ballă, în 24 Noemvre 1887.

In numele alegătorilor români din cerculu electoralu alu Dicio-sânt martinului.

Iacobu P. Macaveiu preot gr. cat. și adm. protopp., Simeon Popu preot român gr. cat., Ioan Popu preot român gr. cat., și Mironu Dascalu preot român.

Multă Onorate Domnule Deputat!

Alegătorii români din cerculu Chișineului, în conferința ținută astăzi, cunoscându pré démna și bărbătesca declarațiă, cuprinsă în literile adre-

sate presidentului camerei deputaților, prin care ai arătat evidentu, cătu de nedreptăți sunt Români, declară în unanimitate, că aderăză la enunțațiunile cuprinse în acele litere; și felicitându Te din inimă, roga pe Dumneșu, ca încuragiatu de stima și iubirea tuturor Românilor, să te învrednică a lucra încă mulți ani spre binele patriei și alu națiunii.

Datu în conferința alegătorilor români din cerculu Chișineului, ținută în Chișineu la 22 Noemvre 1887.

Mihaiu Veliciu,
președinte.

Gavrilă Lazaru,
notar.

Cronica politică.

Opozițiunea din România a adresat, Duminecă deodată cu deschiderea corpurilor legiuitoare, unu manifestu către cetățeni, în care îi invită la luptă pentru răsturnarea actualului guvern, cu ale căru fapte și cu a căru guvernare opozițiunea nu e de locu mulțămită. Manifestulu e scris de d-nii Dumitru Brătianu, Lascaru Catargiu și George Vernescu, capii opozițiunii unite, er în delegațiunea comitetului executiv al opozițiunii sunt d-nii Generalu Florescu, Neculae Fleva, Alexandru Lahovari, Constantin Boerescu, Petre Grădișteanu și George Paladi.

„Neue Freie Presse“ primesce din Petersburg următoarea telegramă: Asupra discursului de tron germanu oficiosu „Novosti“ dice, că e lăsată Rusiei numai alegerea între alipirea la tripla alianță și o grabnică formare a unei contra-alianțe. Pentru care din aceste alternative se va hotărî Rusia, e lesne de ghicitu. „Grajdanin“, organulu cercurilor curței, începe o serie de articole împotriva Germaniei sub titlul: *Să ne socotimă.*

O depeșă din Londra aduce toastulu ținutu de generalu Gurko Dumineca trecută în Varșovia la prânzulu ce i-a dat regimentulu lithuan alu gardei imperiale. Generalulu Gurko ridicându unu toastu oficerilor a rostit următoarele cuvinte: „în casulu că Atotputerniculă să nu mă fi hotărâtă l'aci înainte o vieță pré scurtă, vă vou conduce în curëndu, ca acum de ce an, pe câmpulu de răboiu.“ Acesta e toastulu, care a neliniștit Bursa din Berlinu.

Deschiderea camerelor române.

Duminecă la 12 ore s'au deschis cu ceremonialu obișnuitu corpurile legiuitoare ale României, cetindu Regele următorulu mesagiu:

Domnilor Senatori! Domnilor Deputați!

Deschidă cu o via mulțumire a patra sesiune a corpurilor legiuitoare, cea din urmă a acestei însemnate legislaturi, alesă după modificarea legii electorale. Această reformă a asigurat dezvoltarea regulată și liniștită a statului român, și în curëndu, când țera va avé din nou ași trimite represintanții săi, se va constata și mai bine că o reprezentare mai completă a tuturor intereselor și ocrotirea eficace a liberului exercițiu alu votului au mărit garanțiile constituționale, au întărit stabilitatea și puterea regatului.

Domnilor Senatori! Domnilor Deputați!

Bunele noastre relațiuni cu tôte puterile au rămas deschimbate.

Politica prudentă, urmărită neincetat de guvernulu Meu, a avut rezultatele cele mai fericite și ne-a atras simpatiile tuturor. Cu tôte îngrijirile ce am resimțit din cauza impregiurărilor, ivite de mai mulți ani lângă hotarele noastre, statulu român, rămăind în afară de ori ce conflict, s'a întărit și mai mult prin încrederea câștigată de pretutindeni.

Negociările privitoare la încheierea de tratate de comerț au continuat. Putem privi astăzi cu o via bucurie semnarea tratatului de comerț cu imperiulu otoman, prin care s'au regulat în mod satisfăcător interesele noastre comerciale cu Turcia. Guvernulu Meu și dă tôte silințele pentru a ajunge a încheia asemenea tratate și cu celelalte state.

În dorința noastră, de a trăi în raporturi de bună vecinătate și de amiciă cu statele cari ne înconjură, guvernulu Meu a pasu tôte stăruința să ducă la bun sfârșit negociațiile de mult începute cu guvernulu austro-ungar pentru regularea statornică a liniei de frontieră dintre amândou țările. Am mulțumirea de a vă anunța, că aceste negociații s'au terminat și că se va prezenta aprobării Domnilor Văstre convențiunea care s'a încheiat în acest scop cu imperiulu vecin.

Domnilor Senatori! Domnilor Deputați!

Solicitarea Mea și a țerei pentru armată a dezvoltat puternic această instituțiune. Concentrările din tōmna această M'au încredințat că sacrificiile ce cu toții facem cu atăta iubire pentru armată, și pōrtă rōdele lor. Mijlocele noastre de înarmare și de întărire sporesc pe fie care an și astfel armata va pute răspunde din ce în ce mai mult așteptărilor legitime ale țerei.

Lucrările publice au dat o mare dezvoltare avuției naționale.

În acești de ce an din urmă șoselele noastre aprupe s'au întărit. Legea drumurilor dă mijloce îndestălitore pentru a le completa repede și în mod sistematic.

Rețeaua căilor ferate se întinde astăzi pe o lungime regulată exploatată de două mii cinci sute kilometri. Lucrările pregătitoare pentru linia Dorohoiu-Iasi pe valea Jijiei, pentru liniile Vasluiu-Iasi și Craiova-Calafat sunt terminate; er studiile celorlalte linii, ce mai sunt cerute de interese locale, se urmăză cu activitate.

În primăvera anului viitoru vor începe lucrările podului de peste Dunăre dela Fetesci la Cerna Vodă, precum și lucrările portului Constanța. Basinele, cheiurile și magaziiile de întreprinse din Brăila și Galați și lucrările din portulu Giurgiului sunt în curs de executare. Ele se vor completa prin construirea magaziilor și întreprinșilor din Bucuresci și din Iasi. Astfel comerțulu va găsi peste totu loculu tôte înlesnirile dorite.

Aceste mari lucrări de utilitate publică nu s'ar fi putut săvârși într'unu timp atătu de scurt, dacă administrarea financiară noastră nu ar fi fost conștientă și prevădătoare.

Creditulu, de care se bucură astăzi statulu român își are temelie în silințele ce ne am dat cu toții, de a cumpăni cheltuelile treptat cu creșterea veniturilor, de a întrebunța cea mai mare parte a împrumuturilor noastre în cheltueli folositoare și producătoare. Anuitățile împrumuturilor se plătesc din veniturile bugetare ordinare și cu modul acesta s'a amortisat în două-deci și cinci de ani unu capital de două-sute trei-deci și patru milioane lei.

Veniturile statului din impozitele directe au sporit, cu tôte că cățimea dărei ce are a plăti contribuabilulu a fost scădută. Domeniile, cari înainte de de ce an produceau numai patru spre-dece milioane lei, astăzi dau unu venit de două-deci și două milioane, cu tôte că s'au

măntat atăta vreme, și numai așa se putea face acesta cu desăvârșire, decât se va însura și decât însurându-se va lua de nevastă pe Maruța.

Odată însă, o lună după plecarea coconei Eleftera, a fost sgdunit logofetulu Mateiu de o scire, ce era prin gura omenilor. Nu era lucru puțin și de aceea să nu prindă pe nimenea mirarea spunendu, că în ziua când mai întâiu a auditu acea scire, n'a mâncat nimica Mateiu, ci a stat tōtă ziua pe gânduri, așa încât nici chiar bucătarulu George n'a îndrăsnit să și casce gura înaintea lui.

Era grozav de supăratu Mateiu și se simția de totu nenorocitu, căci credea că numai căsătoria cu Maruța va pune sfârșit vieței sale neliniștite și acum soșise scirea că Maruța... s'a căsătorit cu unu băiat bogat.

Era de totu trist și amăritu Mateiu.

A doua zi de dimineță sta rēzimat de o și ră de pae și se uita în pământ. Fața lui era galbenă și ochii ca de omu nedormitu. Sta astfel rēzimat și parcă nici prin gându nu i trecuse ca să se uite la muncitori, să le împartă munca, să le dea poruncă să și țină de scurtu.

Așa sta el și așa l'a găsit și coconulu Nae când a venit pe la otacu.

— Da ce'i cu tine Mateiu? — întrebă coconulu Nae mirându-se.

Mateiu tresări, ca și cum s'ar fi deșteptat într'unu somn după unu vis, care-l obosise, și cum tresări, era buimăcit; se uită la stăpănilu-său drept în ochi și par'că se simția rușinat.

După o bucată de vreme răspuse coconulu Nae și i spuse că i bolnav și că n'a dormit tōtă noțea. Nu stătu însă mult de vorbă, ci plecă în treba lui.

Deși supăratu, totuși avea clipe în cari credea în sine că nu va fi adevărată scirea ce o audise.

La câteva zile după ce a auditu scirea despre măritatulu Maruței. Mateiu nu mai era așa de trist, cu tôte acestea totu mai mult se ferea de lume, totu mai mult îi plăcea să fiă singuru. Impresiunea dureroasă ce i-o făcuse la începutu acea scire, perduse mult din puterea ei, er cugetulu că nu va fi adevăr se întărise în el așa de mult, încât adeseori Mateiu dicea în sine că Maruța de sigur nu s'a măritat.

Așa dicea Mateiu, dera aceea ce dicea era dorința lui.

Unu lucru mai aștepta el. Dorea să vină cocona Eleftera și să se convingă pe deplin, decât Maruța s'a căsătorit său ba. Nu mai vorbea cu nimenea și totu ce simția ținea ascuns în sine.

După șase săptămâni cocona Eleftera se întorse la moșie. Era de totu veselă.

Maruța însă... într'adeveru că n'a venit și nici că mai putea veni, căci avea bărbatul ei și acesta n'o mai lăsa de lângă el.

Mateiu se convinsese despre adevărulu scirei ce se lățise și rămase ca trăsnit.

Tōtă lumea dicea că logofetulu are să și facă sfârșitulu într'unu felu său într'altulu, căci e cu nepuțință ca un om, care a ținut atătu de mult la Maruța, să mai potă trăi după cele întemplate.

Acesta însă nu s'a întemplat.

Logofetulu era ca trăsnit și nu mai avea astempără nici să mērgă undeva nici să stea la unu loc.

Era în neastempără și în nisce asemenea momente se aședa pe unu măidan de pământ, își proptea cōtele pe genunchi și privea în jos.

Ofta greu și de multeori medulu nopței îl află neclintit pe acel măidan, care era mormentulu mamei sale.

* *

Timpulu este trecător și cum trece par'că aruncă o pânză grosă peste totu ce am pățit, și par'că ori câtu am vré să ne punem în momentele noastre de bucurie său de întristare, ce le-am avut, nu este cu puțință.

vendut proprietăți ale statului pentru o valoare de douăzeci și șapte milioane și că s'a dat în surăteilor două sute trei-șeci și optu mii hectare. Imbunătățirile aduse în exploatarea pădurilor voru spori încă mai multă a cestu venit. Intrarea impozitelor se face cu regularitate și inlesnire. Impozitele directe ating marginele bugetare, er cele indirecte în mare parte le întrec. Echilibrul bugetar alu esercițiului închis și alu celui curent dovedesc buna stare a finanțelor noastre și vom pune cu toții o deosebită îngrijire ca ea să se mențină și în viitor.

Legea actuală a instrucției publice nu mai răspunde cu progresele făcute de națiune într'unu pătrar de secol. Reforma ei a devenit o trebuință urgentă și nu mă indoesc că Domniele voste veți pune toate silințele ca ea să corăspundă cerințelor țării.

La Iași unu nou edificiu religios a deschis în cursul anului ușile sale credincioșilor. Biserica Metropolitană se ridică acolo ca o dovadă de neclintită credință a țerei în religia strămoșească.

În ordinea judecătorească, mulțămirea stăruinței ce ați depus, ați implinit mai multe lacune în legislațiunea noastră și ați înzestrat țera cu unu nou Cod de comerț, care răspunde mai bine la trebuințele ei.

Ministrul Meu de justiție va prezenta în sesiunea acesta proiectul de lege pentru reforma judecătorească și nu mă indoesc că corpurile legiuitoare îi vor da totă atențiunea, pentru ca să ajungem a asigura mai bine independența magistraturei.

Legea pentru încurajarea industriei naționale a început a se aplica, și în urma studiilor făcute în această privire, mai multe fabrici se vor înființa. Ele se vor mai înmulți când se va institui și creditul industrial, care va pune la dispozițiunea lor mijlocele trebuincioase.

Camerile de comerț s'au întocmit în totă țera după noua lege și suntem în drept a aștepta dela funcționarea lor regulată și statornică o sporire însemnală a activității noastre comerciale.

Legea vânzării de proprietăți ale statului în loturi mici și mijlocii începe a produce efecte salutare și vânzările se înmulțesc neîntrerupt.

În curând răscumpărarea embaticurilor și a otajnițelor de pe proprietățile statului va fi isprăvită, regulându-se definitiv o chestiune care a fost până acum cauza a multor greutăți.

Casa de economie, menită a forma capitaluri mici, a început să producă rezultate mulțămitoare.

Buna stare a populațiunii a atras totdeauna îngrijirea mea.

Creditele agricole au luat o mare întindere și, cu totă grăutatea ce a întâmpinat la început, ele au adus servicii însemnate agricultorilor mici, dându-le inlesniri în timpul grele.

Staționarea prin toate județele a ambulanțelor sanitare și spitalele rurale, cari au început a funcționa regulat și cari se vor înmulți, au fost priate de țera ca măsurile cele mai merite pentru a îmbunătăți starea sanitară a populațiunii rurale.

Domnilor senatori! Domnilor deputați!

Fie-care anu adaugă astfel neînecată partea sa la consolidarea statului nostru, ridicat prin munca statornică și neîntreruptă a întregului popor.

Der aceste rezultate fericite nu s'au putut dobândi fără concursul luminat alu corparilor legiuitoare, cari, la timp și cu înțelepciune, au știut să dea impulsione unui mers regulat, unei dezvoltări asigurate a statului.

Sunt asigurat că veți completa cu aceeași energiă și cu același patriotizm opera domniilor voste legislative și că veți isprăvi misiunea domniilor voste precum ați început spre binele și fericirea scumpei noastre patrii.

Dumneșu să binecuvinteze lucrările d-vostre.

Sesiunea ordinară a corpurilor legiuitoare este deschisă

(Urmăză iscăliturile miniștrilor.)

SCRILE DILEI.

Cetim în „Pester Lloyd“: *Neliniștita comună Cușteiu* se pare că nu vrea să se dedea cu supraveghierea întărită a gendarmilor și pentru ca să scape de nepoțiții promovatori ai ordinii, notarul Avram Maleta adresase în numele comunei întregi o jalbă la ministerul de honveți în contra sublocotenentului de gendarm Geza Endrödy pentru abuz de putere a oficiului. Cercetarea a dovedit deplina netemeinicie a jalbei. — Negreșit că nu putea fi temeinică, deoarece comuna e românească și Românul e scos afară din cadrul legilor. Der atâta e lucru sigur, că guvernul și autoritățile unguresc au jurat peirea comunei românești Cușteiu, ca să scape de Români, și pte, cum se vorbește, ca să o colonizeze cu Unguri ori cu Ceangăi. Tristă și erăși tristă misiune!

În urma unei hotărâri a ministerului de honveți în înțelegere cu cel comun de război și cu alu landwehrului, indivizii cari, menținându-li-se pensiunea, au renunțat la rangul de oficer de bunăvoie ori în urma unei proceduri judecătorești de onore și anume cei din urmă fără a pute pretinde rangul ce l'au pierdut sunt obligați la glote până la implinirea anului 60 de etate

Cetim în „Foia Diecesană“ din Caransebeș: „Comunitatea de avere a fostului regiment bănățean Nr. 14, care în urma neconștiințioasei și relei administrațiuni devenise încărcată cu datorii pasive enorme și prin urmare era să cadă în concurs, după cum ne raportează diarele, va trece definitiv în administrațiunea statului din 1 Ianuarie 1888 încolo. Etă unde vin lucrurile, decât lipsese conducerea unitară conșcie de scop, etă rezultatul tendințelor separatiste trăgându fie-care comună jar la oia sa.“ — De altmintearea asta o va fi așteptat și guvernul unguresc.

Expozițiunea cooperativelor din Craiova a mai primit, de aci din Ardeal, pe d-nii *Iosif Moianu*, elev alu școlii de sculptură din Săcele, și *Ioan Popa*, fabricant de luminări de ceară și de torțe, ambii din Satu-lungu, cu *medalii de bronz*. — li felicităm.

S'au luat măsuri pentru ușurarea echipamentului infanteriei armatei comune. Începutul s'a făcut cu regimentul 89. Ranița e pe jumătate mai mică ca cea de până acum; cartuşiera e cu 2 despărțăminte și cuprinde loc de 40 cartușe, 2 porțiuni de carne și 2 de conserve. Curelele de peste brău sunt mai înguste și au cataramă la mijloc, nu dinainte; castronul (șaiica) se casează cu totul înlocuită fiind prin capacul căldărei de fier; ploschița e fără pachar, de tinichea îmbrăcată cu pânză și nu se va mai purta peste umăr, ci legată de cingătoare între baionet și cartuşieră. Saculețul de pâne e făcut dintr'o materie, care nu absorbă apa. Mantaua nu se va mai lega peste umărul stângu pieșu peste piept și peste spate; ci se va lega în jurul raniței. Fiecare soldat va primi o cămașă

de lană pe sub cămașa de pânză; acesta va înlocui mânecarul.

În curând va apăre în Londra o lucrare mare, ilustrată, despre *Ardeal*, alu cărei autor e scriitoarea engleză *Emilie Gerard*. Vom vedea cum va trata lucrurile autorea, care trece ca fiind de totu obiectivă.

D-șora *Pulcheria Conta*, fca răposatului ministru de culte în România Conta, după ce a obținut gradul de doctor în medicină la Paris, a depus cu succes în București esamenul de liberă practică a medicinei în țera.

În timpul din urmă *transportul de vinuri din Croația și Dalmația în Boemia și Moravia* a luat dimensiuni mari, intențiunea fiind d'a se înălțura cu totul din aceste două țeri din urmă vinurile ungare. Birtașii și cărciumarii din Boemia sunt amenințați ași pierde ospetii, decât vor mai cumpăra vinuri ungare. *Mulți prieteni și-au făcut ungerii în monarhia, se pot felicită!*

Căpitanul cl. I *Florian Domide* dela regim. 63 de inf. a trecut în pensiune, cu domiciliul în Görz; er locotenentului *Xenofon Roman* dela reg. 31 de inf. i s'a încuviințat ași depune rangul de oficer.

Vineri dimineața în săptămâna trecută s'a găsit alături de șosea *Ocnei-Sibiului* cadavrul unui Român bătrân. Comisiunea trimisă de poliție a găsit la cadavru urme de violență și se crede că bietul om, oboșit fiind, s'a așezat jos și a murit de morie naturală.

Încă o sinucidere în orașul *Kulturegyletului*, în *Clușiu*, s'a întâmplat. Servitoarea *Ana Molnar* s'a otrăvit cu soluțiune de fosfor.

Maghiarisarea în comitatul Pestei.

Cetim în oficiul „Nemzet“ Nr. 323 dela 25 Noemvre:

Maghiarisarea comunelor pe teritoriul comitatului Pesta progresază în măsură totu mai mare. Autoritatea comitatului face totu ce i stă în putință, ca să câștige cât se poate mai mulți aderenți pentru buna idee. De curând inspectorul școlar r. *Iosif Toth* a comunicat viceșpanului comitatului Pesta un raport, în care împărțese lista numelor acelor învățători comunali, cari în sensul concludului luat de comitat în anul 1879 au primit premii pentru zelul lor desfășurat pentru maghiarisare.

Foia ungurească numește apoi aceste unelte ale maghiarisării: sunt trei învățători romano-catolici, o învățătoare romano-catolică, doi învățători evanghelici, un învățător greco-oriental, care e sârb de naționalitate (*Velimirovic*), și trei alte învățătoare, pare-ni-se sunt calvine.

Aci erăși avem de a face cu unu pium desiderium unguresc, căci din răspătirea câtorva unelte nu se pte arunca pata asupra întregii populațiuni din comitatul Pestei, care detestă maghiarisarea și fuge de ea ca de ciumă. Der constatăm din nou, nu scim pentru a câta oră, că unelirile de maghiarisare nu numai există, ci se nutresc de guvern.

Cu toate astea, presa jidano-maghiară va avé din nou nerușinarea și obrăznicia d'a dice că nu uneltesc pentru maghiarisare!

Editor și Redactor responsabil: *Dr. Aurel Muresianu*.

Nu este cu putință și acesta este o mare fericire pentru noi.

Mateiu încetul cu încetul și-a mai uitat de Maruța, și mahnirea și necazul, ce le suferise în urma patimei sale, se prefăcure într'unu simț de antipatie pentru lumea acesta.

Nu mai era elu vehementul călăreț de odinioară, nu mai era jucăușul înfocat de demult, nici omul de cheful de mai înainte.

Se stămpărase.

Trecură 15 ani de zile de când s'a măritat Maruța și logofetului Mateiu era totu neînșurat. Nu mai aușise nici o veste despre ea și nici nu scia unde se află.

Ca prin vis își mai aducea aminte de pretinia, ce o avusese cu această fată, și deși d'abia își mai aducea aminte, totuși avea o mare mulțămire de câte ori se cugeta la acel timp.

Și se cugeta adeseori, căci totă natura lui era princiiosă la așa ceva. Trecea adeseori prin minte acel timp de odinioară și de câteori era în apropierea căsciorilor din fața caselor boeresci, seu aiea, unde petrecuse cu Maruța, nu se putea ca mulțămirea lui sufletescă să nu se mărescă și să nu aibă clipe de o rară fericire.

„Am trăit și eu odată!“ grăia în sine uneori lo-

gofetului Mateiu și când se cugeta și la pretinii și la pretinile sale de odinioară, când se gândea la Rada, la Rădița, la scutarul Dumitru și la bucătarul George, dicea de multeori: „Ce este și lumea acesta!“ și când dicea astfel, clătina din cap și se cugeta la micimea omului pe pământ.

Nenea Dumitru își măritase fata cu altu logofet și în chipul acesta și-a mai molcomit necazul. Elu însă sărăcise rău și acum ajunsese pe drumuri; gine-re-său nu se mai uita la el și totu sprijinul ce-lu mai avea era din partea logofetului Mateiu, care avea o inimă de totu bună.

Baba Rada murise.

Murise și leica Stanca, nevasta mașinistului, lăsând pe capul lui Ienache cinci copilași mărunți mărunței și mahnirea ce o pricinuesc astfel de întâmplări omului de inimă.

Bucătarul George, câtu era de bețiv, s'a însurat a doua oră cu o fată săracă, sunt șese ani de zile, der copleșit de slăbiciunile beției și ale bătrăneței, ajunsese de ris și de ocară, așa încât chiar nevastă-sa aștepta și se ruga lui Dumnezeu ca să-lu ia mai curând din viață.

Cocona Eleftera s'a despărțit de bărbatu-său și dintr'o pricină de nimic a plecat la părinți la Buzău, er coconul Nae era supărat. Elu nuși mai putea

vedea de trobile sale cu atâta interes și era pururea neliniștit pentru copiii săi.

Multe schimbări se făcure în 15 ani de zile!

Rădița trăia. Trăia săraca, der nemulțămire că din ce în ce îmbătrânese, și femei ca Rădița trăescu forte rău când se cugetă că perii albi le coperu fruntea.

Rădița trăia, der logofetului Mateiu nu mai mergea pe la cărciuma ei, căci o ura din suflet.

Totă petrecerea lui era în prējma mașinistului, cu care vorbea adesea, și în prējma scutarului Dumitru, pe care lu ajutara.

Odată se afla cu Ienache la Domnica la cărciumă și chefua dinaintea omenilor, lucru care începuse alu cam face, și cum era în cheful și cătră pretinul său:

— Așa-i, măi Ienache, că multe suferințe și multe prostii mai sunt în lumea asta!

— Multe de totu! — grăi Ienache. — Multe de totu și când veți că mai mergu tinerii la horă șiși petrecu cu lăutari și șoptescu fetelor la ureche, te cuprinde parșă pe neașteptate o durere și te cuget, că aceleași nenorociri, aceleași desamăgiri sunt scrise și, pentru ei în cartea lumii.

Brașov, 1886.

I. C. Panțu.

Cursul la bursa de Viena
din 28 Noembrie st. n. 1887.

Rentă de aur 5%	99 —	Bonuri croato-slavone	104 25
Rentă de hârtie 5%	98.60	Despăgubire p. dijma de vină ung.	99.—
Imprumutul căilor ferate ungare	149.25	Imprumutul cu premiu ung.	123 90
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ung. (1-ma emisiune)	95.70	Losurile pentru regulara Tisei și Segedinului	123.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ung. (2-a emisiune)	125 60	Renta de hârtie austriacă	81 15
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ung. (3-a emisiune)	112 —	Renta de arg. austr.	82.40
Bonuri rurale ungare	104.40	Renta de aur austr.	111 90
Bonuri cu cl. de sortare	104.40	Losurile din 1860	135.—
Bonuri rurale Banat-Timșu	104 20	Acțiunile băncii austro-ungare	887.—
Bonuri cu cl. de sortare	104 20	Act. băncii de credit ung.	283.50
Bonuri rurale transilvane	104 60	Act. băncii de credit austr.	276.70
		Argintul — Galbini	—
		impărătesci	5.93
		Napoleon-d'or	9.95
		Mărci 100 imp. gerin.	61.70
		Londra 10 Livres sterlinge	125.75

Bursa de București.

Cota oficială dela 16 Noembrie st. v. 1887.

	Cump.	vënd.
Renta română (5%)	93 1/2	94 1/2
Renta rom. amort. (5%)	96—	97—
„ convert. (6%)	91—	92—
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	34—	36—
Credit fonc. rural (7%)	105—	106—
„ „ „ (5%)	91 3/4	92 1/4
„ „ „ urban (7%)	103—	104—
„ „ „ (6%)	96—	97—
„ „ „ (5%)	87 1/2	88 1/2
Banca națională a României 500 Lei	—	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	—	—
„ „ Națională	—	—
Aur contra bilete de bancă	14. 1/4	15.—
Bancnote austriace contra aur.	2.03	2.04

Cursul pieței Brașov

din 29 Noembrie st. n. 1887.

	Cump.	Vënd.
Bancnote românesce	8.57	8.60
Argint românesc	8.52	8.55
Napoleon-d'or	9.93	9.95
Lire turcesce	11.22	11.25
Imperiali	10.23	10.26
Galbeni	5 87	5 90
Scrisurile fonc. „Albina” 6%	101.—	102.—
„ „ „ 5%	98.—	99.—
Ruble Rusesci	100.—	111. 1/2
Discontul	7—10%	pe an.

Nr. 12,340—1887.

Publicațiune.

Spre scopul asigurării lucrărilor curățirii ulițelor și canalelor în cetatea Brașov și suburbiile sale pentru durata din 1 Ianuarie 1888 până în 31 Decembrie 1890 se va ține Vineri în 9 Decembrie a. c. o pertractare de oferte scripturistice.

Amatorii pentru această întreprindere au ca să-și așternă la d-lu primar Francisc de Brennerberg în 9 Decembrie a. c. înainte de prânzu dela 9—12 ore ofertele scripturistice, sigilate și provădate cu un timbru de 50 cr. precum și cu un vadiu de 5% din suma aceea ce se oferă pe un an, observându-se totdeodată, cum că după 12 ore înainte de prânzu a amintitei și nu se mai primesc nici un ofertă.

Ofertele, cari au să se așternă, au ca să conțină dechierațunea oferentului, cum că i suvțu cunoscute condițunile de oferte și de contract și că se supune lor pe deplin.

Suma anuală ce se pretinde de oferent pentru îngrijirea amintitelor lucrări, are de a se aminti în ofertă cu claritate în litere și cifre.

Deschiderea comisionară a ofertelor așternute la timpul prescriș se va esopera în 9 Decembrie a. c. la oficiul economic orașenescu. Condițunile de oferte și acele contractuale se află până la ziua pertractării de oferte la oficiul economic orașenescu spre examinare și decopiere, pe când condițunile contractuale se pot examina, în decursul duratei contractuale, de fie-cine în arhivul casei sflatului.

Brașov, 24 Noembrie 1887.

1—3

Magistratul orașenescu.

DICȚIONARŪ
germano-românū

DE
THEOCHAR ALEXI

A NOUA MIIĂ de EXEMPLARE.

Opă aprobată de Ministerul Instrucțiunii Publice al României sub Nr. 11,230 din 27 Octombrie 1866.

Agreată de Majestatea Sa Carol I. Regele României, conform notei Inaltului Său Cabinetă din 26 (8) Decembrie 1866.

Se află de vëndare la tôte librăriile notabile.

f. 1.50 seu 3 lei 50 bani exemplarul.

Librării primesc rabate fôrte considerabile.

A se cere exemplare din Tipografia ALEXI, căci celelalte sunt contra-făcute.

7—12

Publicațiunile „CANCELARIEI NEGRUȚIU,”

— **GHERLA — SZ. UJVÁR.** —

AMICULŪ FAMILIEI. Dinară bel-tristică și enciclopedică-literară cu ilustrații, Cursul XI. — Apare în 1 și 15 și a luni în număr de câte 1 1/2—2 1/2 côle cu ilustrații frumoșe; și publică articlii sociali, poesiă, nuvele, romanuri, suvenir de călătoră ș. a. — Mai departe tractează chestiuni literare și științifice, cu reflesiiune le cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune viețã socială a Românilor de pretutindenea, precum și a celorlalte populații din patriă și străinătate; și prin umor dulce și satiră alasă nisuesce a face câte o oră plăcută familiei strivite de grijele vieții; și peste tot nisuesce a întinde tuturor indivișilor din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl. pentru România și străinătate 10 franci — lei noi, plățibili și în timbre poștali.

PREOTUL ROMÂN. Revistă bisericească, școlastică și literară. Cursul XIII. — Apare în broșuri lunare de câte 2 1/4—3 1/4 côle; și publică articlii din sfera tuturor științelor teologice și între acestia mulțime de predice pe dumineci, serbători și diverse ocașuni, — mai departe studii pedagogice, didactice și științifice-literari. — Prețul de abonament pe anul întreg e 4 fl. — pentru România 10 franci — lei noi, plățibili și în bilete de bancă și în timbre poștali.

A se adresa la „Cancelaria Negruțiu în Gherla — Szamosujvár, unde se mai află de vëndare și următoarele cărți:

Puterea amorului. Nuvelă de Paulina C. Z. Rovinară. Prețul 20 cr.

Idealul pierdut. Nuvelă originală de Paulina C. Z. Rovinară. Prețul 15 cr.

Opera unui om de bine. Nuvelă originală. — Continuarea nuvelei: „Idealul pierdut” — de Paulina C. Z. Rovinară. Prețul 15 cr.

Fontana dorului. Nuvelă populară de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Codrenu craiul codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Elu trebuie să se însore. Nuvelă de Maria Schwartz traducere de N. F. Negruțiu. Prețul 25 cr.

Branda seu Nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoș. Nuvelă istorică națională. Prețul 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Prețul 30 cr.

Probitatea în copilărie. Schiță din sfera educațiunii. După Ernest Legouve, membru al academiei. franceze. Prețul 10 cr.

Barbu cobzarul. Nuvelă originală de Emilia Lungu. Prețul 15 cr.

Hermann și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețul 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediă în 5 acte, după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Petulantul. Comediă în 5 acte, după Augustu Kotzebue tradusă de Ioan St. Șulțu. Prețul 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în saalele gimnasiului din Fiume prin Vinceti Nicoră prof. gimnas. Cu portretul M. S. Regina României. Prețul 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 102 pagini, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețul redus (dela 1 fl. 20 cr. la) 60 cr.

Trandafiri și violele, poesii populare culese de Ioan Popă Reteganul. Un volum din 14 côle. Prețul 60 cr.

Tesaurul dela Petrosa seu Cloșca cu pui ei de aur. Studiu archeologic de D. O. Olinesdu. Prețul 20 cr.

Apologia. Discușuni filosofice și istorice maghiare privitoare la Romani, invederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paul Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Sincai. Prețul 30 cr.

Renascerea limbei românesce în vorbire și scriere invederită și apretiată de Dr. Gregoriu Silași. (Opă completă) Broșura I. II. și III. Prețul broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tote trei împreună costau 1 fl. v. a.

Biblioteca Săteanului Român. Cartea I. II. III. IV. cuprinșendă materii fôrte interesante și amuzante. Prețul la tôte patru 1 fl., câte una deosebită 30 cr.

Biblioteca familiei. Cartea I. cuprinșândă materii fôrte interesante și amuzante. Prețul 30 cr.

Colecte de Recepte din economiă, industriă, comerț și chemiă, pentru economi, industriași și comercianți. Prețul 50 cr.

Economia pentru școlele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețul 30 cr.

Îndreptar teoretic și practic pentru învățământul intuitiv în folosul elevilor normali (pre-

parandiali), a învățatorilor și a altor bărbați de școlă, de V. Gr. Borgovan, profesor preparandial. Prețul unui esemplar cu porto francat 1 fl. 80 cr. v. a. În literatura noastră pedagogică abia aflăm vre-ună opă, întocmită după lipsele școlilor noastre în măsura în care este acesta! pentru aceea îl și recomandăm mai ales Directorilor și învățatorilor ca celor în prima linie interesați.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Români. De Vas. Gr. Borgovan. Prețul 15 cr.

Manual de Gramatică limbei române pentru școlele poporale în 3 cursuri de Maxim Popă profesor la gimnasiul din Năsăud. — Manualul acesta este aprobat prin Inaltul Minister de cult și instrucțiune publică cu rescriptul de dato 26 Aprilie 1886 Nr. 13193. — Prețul 30 cr.

Nu mă uita. Colecțiune de versuri funebrale, urmate de iertăciuni, epitaliă ș. a. Prețul 50 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculărei în școlă poporală pentru învățatori și preparanți. Broș. I. scrisă de Gavril Trifu, profesor preparandial. Prețul 80 cr.

Cele mai effine cărți de rugăciuni.

Mărgăritarul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericești fôrte frumoșe ilustrată. Prețul unui esemplar broșat 40 cr. legat 50 cr. legat în pânză 60 cr. legat mai fin 60, 80, 90 cr. 1 fl., în legătură de lux 1.50—2.50.

Micul mărgăritar sufletesc. Carticică de rugăciuni și cântări bisericești — frumoșe ilustrată pentru pruncii școlari de ambe secsele. Cu aprobarea jurisdicțiunii sup. bisericești. Prețul unui esemplar broșat 1⁵ cr., — legat 22 cr., legat în pânză 26 cr.

Carticică de rugăciuni și cântări pentru pruncii școlari de ambe secsele. Cu mai multe icône frumoșe. Prețul unui esemplar trimis franco e 10 cr.; — 50 esemplare costau 3 fl.: 100 esempl. 5 fl.

Visul Prea Săntei Vergure Maria a Născetorei de D-șeu urmat de mai multe rugăciuni frumoșe. Cu mai multe icône frumoșe. Prețul unui esemplar espedat franco e 10 cr. 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isus Christos. Prețul unui esemplar legat e 15 cr.